

Література

1. Курепін В. М., Іваненко В. С. Механізм управління екологічною безпекою об'єктами господарювання на засадах маркетингу // Обліково-аналітичне і фінансове забезпечення діяльності суб'єктів господарювання: національні, глобалізаційні, євроінтеграційні аспекти: матеріали IV міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, м. Миколаїв, 20-21 листопада 2019 р. – Миколаїв : МНАУ, 2019. – С. 169–172. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/6411>.
2. Курепін В. М. Правове регулювання органічного сільсько-господарського виробництва в Україні // Сучасний стан науки в сільському господарстві та природокористуванні: теорія і практика : матеріали II міжнар. наук. інтернет-конф. м. Тернопіль, 20 листопада 2020 р. Тернопіль : Західноукраїнський національний університет, 2020. С. 98-101. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/8209>.
3. Курепін В. М., Горбунова К. М., Веліховська А. Б. Пріоритети еколого орієнтованого економічного розвитку аграрного сектору. Modern Economics. 2020. № 23(2020). С. 80-88. DOI:[https://doi.org/10.31521/modecon.V23\(2020\)-13](https://doi.org/10.31521/modecon.V23(2020)-13).
4. Іваненко В.С. Інструментальні методи конкурентного аналізу підприємств аграрного профілю // Проблеми та перспективи розвитку економіки України: погляд молоді : матеріали XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Черкаси, 20 квітня 2022 р. Черкаси : ЧДБК, 2022. С. 167-170. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/11430>.

УДК 332.334 : 631.4

СТРУКТУРА ЗЕМЕЛЬ С. ПІДПОЛОЗЗЯ ЖДЕНІЇВСЬКОЇ ОТГ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Романко В.О., к.с-г.н., Демян Н.В.

Ужгородський національний університет
e-mail: volodymyr.romanko@uzhnu.edu.ua
м. Ужгород

Актуальність. Неоцінене значення земельних ресурсів у всіх сферах життя людини обумовлюють необхідність детального їхнього вивчення та пропагування ідеї всебічної охорони продуктивних угідь – як запоруки продовольчої, економічної та екологічної безпеки [3]. Не виключенням є і вивчення обраного нами регіону дослідження.

Мета проведеної роботи полягає в оновленні даних щодо сучасного стану земельних ресурсів с. Підполоззя Жденіївської ОТГ.

Результати досліджень. Територія села с. Підполоззя Жденіївської ОТГ знаходиться в межах Воловецько-Рахівського природно-сільськогосподарського району (ПСГР-04), який загалом знаходиться в північно-східній частині Закарпаття.

Загальна площа природно-сільськогосподарського району становить 818,4 тис. га, з них: рілля – 33,8 тис. га, багаторічні насадження – 2,4 тис. га, сіножаті – 62,4 тис. га, пасовища – 62,0 тис. га [2].

Село Підполоззя розташоване на території Жденіївської ОТГ. Село немає статусу курорту, не входить в одну із зон радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи. Населений пункт Підполоззя знаходиться за 20,4 км від смт. Воловець. Чисельність населення, яке проживає в селі Підполоззя, становить – 800 чоловік, кількість дворів - 228 (згідно паспорту села).

Територію села складає житлова забудова з ділянками особистих селянських господарств, заклади освіти, торгівлі, культурно-релігійні організації, землі загального користування вулиці, кладовище та інші землі.

Село має такі централізовані види інженерного обладнання як електропостачання та газопостачання. Централізоване тепlopостачання, водопостачання та каналізація в селі відсутні [4].

Згідно даних таблиці видно, що загальна площа земель Підполоззя Жденіївської ОТГ становить 308,80 га. З них сільськогосподарські землі (крім земель, які є присадибними ділянками наданими громадянам для особистого підсобного господарства) займають 165,83 га або 53,70% від загальної площі. А разом з категорією «присадибні ділянки надані громадянам для особистого підсобного господарства, будівництва та обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд» (48,91 га або 15,84%) становлять 69,54 % від усієї території.

Інші категорії земель займають значно менші площі. Такі як ліси та інші вкриті лісом площі - 36,1 га або 11,69%; забудовані землі - 37,66 га або 12,20%, де під житловою забудовою наведено 8,55 га. Внутрішні води - 6,38 га та відкриті землі без рослинного покриву (яри, порушені землі) – 0,19 га загалом становлять незначну частку (табл. 1).

Таблиця 1

Структура земель населеного пункту с. Підполоззя Жденіївської ОТГ

Територіальні елементи	Площа, га	%
Територія населеного пункту у встановлених межах	308,8	100
Забудованої землі, з них:	37,66	12,20
під житловою забудовою	8,55	-
землі громадського призначення	2,32	-
землі промисловості	0,7	-
землі комерційного використання	0,44	-
землі транспорту та зв'язку (крім земель під залізницями та аеропортами)	16,1	-
землі технічної інфраструктури	4,11	-
землі, які використовуються для відпочинку та інші відкриті землі	5,44	-
Присадибні ділянки надані громадянам для особистого	48,91	15,84

підсобного господарства, будівництва та обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд		
Сільськогосподарські угіддя (крім земель, які є присадибними ділянками наданими громадянам для особистого підсобного господарства)	165,83	53,70
Ліси та інші лісовкриті площі (чагарники)	36,1	11,69
Відкриті землі без рослинного покриву (яри, порушені землі)	0,6	0,19
Внутрішні води	19,7	6,38

Загалом на території села с. Підполоззя Жденіївської ОТГ у розрізі сільськогосподарських угідь їх співвідношення характеризується в такому порядку: найбільше представлені сіножаті, які становлять – 57,86 га або 34,9 % від загальної площі даних угідь.

Для порівняння, з іншими регіонами Закарпатської області, зокрема, таких низинних територій як Мукачівська ОТГ, де частка сіножатей може становити лише до 10 % сільськогосподарських угідь [1].

Також особливістю даного регіону є те, що тут знаходиться значна площа пасовищ – 48,46 га або 29,2 %. Тоді як категорія земель «багаторічні насадження» становлять лише – 4,51 га або 2,7% (рис. 1). Таке співвідношення, ймовірно, обумовлено рядом причин – рельєфом, якісними показниками ґрунтів та напрямку в сільському господарстві.

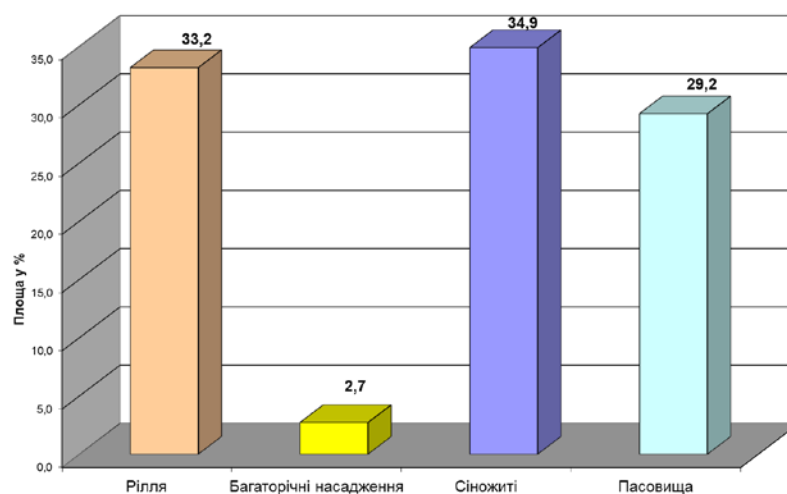

Рис. 1. Розподіл земель сільськогосподарського призначення на території Підполоззя Жденіївської ОТГ

Уточнено, що на досліджуваній території є наявність 9 агрогруп. А саме:
 185г - дерново-буроземні та лучно-буроземні ґрунти на алювіальних і делювіальних відкладах легкосуглинкові;

186д - дерново-буроземні та лучно-буроземні глейові ґрунти на алювіальних і делювіальних відкладах середньосуглинкові;

187г - дерново-буроземні та лучно-буроземні легкосуглинкові неглибокі ґрунти, підстелені ріньками;

191 д - бурі гірсько-лісові та дерново-буроземні глибокі і середньоглибокі середньосуглинкові щепенюваті ґрунти прохолодного поясу від 500 метрів до 800 метрів над рівнем моря;

192 д - бурі гірсько-лісові та дерново-буроземні глибокі і середньоглибокі середньосуглинкові щепенюваті ґрунти помірного поясу від 250 метрів до 500 метрів над рівнем моря (рис.2) ;

192 е - бурі гірсько-лісові та дерново-буроземні глибокі і середньоглибокі важкосуглинкові щепенюваті і легкоглинисті ґрунти помірного поясу від 250 метрів до 500 метрів над рівнем моря;

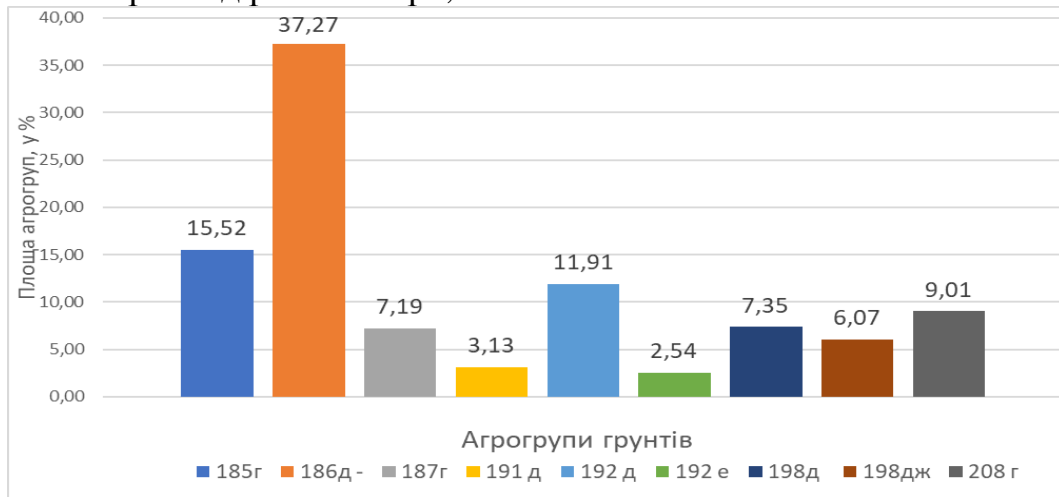

Рис. 2. Різноманітність агровиробничих груп ґрунтів на території Підполоззя Жденіївської ОТГ

198д - бурі гірсько-лісові та дерново-буроземні середньосуглинкові неглибокі щепенюваті і кам'яністі ґрунти;

198дж - бурі гірсько-лісові та дерново-буроземні середньощепенюваті неглибокі щепенюваті і кам'яністі ґрунти;

208 г - намиті опідзолені і дерново-підзолисті неоглеєні і глеюваті легкосуглинкові ґрунти.

З рис. 2. видно, що ґрунтовий покрив представлений в основному дерново-буроземними та бурими гірсько-лісовими ґрунтами. Домінуючою агрогрупою є 186 д, яка займає більше ніж 1/3 частини всієї площі досліджуваної території.

Таким чином, досліджено сучасний стан земельних ресурсів Підполоззя Жденіївської ОТГ. Отримані дані можуть застосовуватись при розробці комплексного плану просторового розвитку території територіальної громади.

Висновки. 1. Встановлено, що загальна площа земель Підполоззя Жденіївської ОТГ становить 308,80 га. З них сільськогосподарські землі (крім земель, які є присадибними ділянками наданими громадянам для особистого підсобного господарства) займають 165,83 га.

2. Загалом територія села Підполоззя Жденіївської ОТГ у розрізі сільськогосподарських угідь та їх співвідношення характеризується значною площею сіножатей – 34,9% або 57,86 га та пасовищ – 29,2% або 48,46 га. Тоді як категорія земель «багаторічні насадження» становлять лише – 2,7%.

3. Встановлено, що на території села Підполоззя Жденіївської ОТГ наявні 9 агровиробничих груп ґрунтів, серед яких домінує 186 д агрогрупа.

4. Ґрунтовий покрив населеного пункту Підполоззя Жденіївської ОТГ представлений в основному бурими гірсько-лісовими та дерново-буроземними ґрунтами.

Література

1. Паньків З. П., Наконечний Ю. І. Земельні ресурси. Практикум: навчальний посібник – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. – 196 с

2. Загальнонаціональна (Всеукраїнська) нормативна грошова оцінка земель сільськогосподарського призначення Режим доступу: <https://ngo.land.gov.ua/uk/>

3. Технічна документація з нормативної грошової оцінки земель населеного пункту с. Підполоззя Воловецького району Закарпатської області. Ужгород, 2016. – 106 с.

4. Бандурович Ю. Ю., Фандалюк А.В., Романко В. О. Еколого-агрохімічна оцінка ґрунтів Мукачівського району Закарпатської області // Проблеми агропромислового комплексу Карпат" Міжвідомчий тематичний науковий збірник. - Випуск 29. – Вел. Бакта, 2021. – 32-37 с. ISSN 2709-3727_DOI 10.47279/2709-3727-2021-1-2

УДК: 338.436.33:004.9

AGROLEŚNICTWO – INNOWACYJNE PERSPEKTYWY W ROLNICTWIE UKRAINY I KRAJÓW UE

¹**Shuvar I.**, dr hab., prof., Zasłużony Pracownik Nauki i Technologii Ukrainy
shuvaria@ukr.net

¹**Korpita H.**, dr hab., starszy wykładowca, korpita@ukr.net
Lwowski Narodowy Uniwersytet Zarządzania Przyrodą

²**Shuvar A.**, prof., antin@ukr.net

Zachodnioukraiński Uniwersytet Narodowy

³**Lipińska H.**, dr hab., prof. uczelnihalina, lipinska@up.lublin

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, Polska

⁴**Samborski A.**, dr hab., prof. uczelni, andrzej.s.samborski@gmail.com

/Akademia Zamojska, Polska

Wstęp. Ukraińskie i Polskie jako i europejskie rolnictwostoi przed wieloma trudnymi wyzwaniem – **wojna na Ukrainie**, ekonomicznymi, społecznymi i środowiskowymi, których rozwiązanie ma decydujące znaczenie dla przyszłości bezpieczeństwa żywnościowego. Wdużej mierze od kształtu, jaki będzie miała Wspólna Polityka Rolna zależy, czy sobie z nimi poradzi.

Agroleśnictwo to prawdopodobnie najstarsza forma rolnictwa. Uprawy zakładano na terenach zadrzewionych, na polanach na których wykarczowano lub wypalono roślinność drzewiastą. Przez stulecia drzewa były częścią krajobrazu